

Av det gamla soldattorpet Tingslätt syns inte minsta spår. Hela tomten är uppodlad för länge sedan. Av gamla handlingar och kartor vet man dock, att det låg vid vägen mot Kråke nästan i hörnet mot Vrigstadvägen med utsikt ut över Sävsjön. Namnet Tingslätt eller Tingsslätt, som det någon gång skrivs, påminner om att tingshuset legat i närheten, då Sävsjö, d v s nuvarande Sävsjöbyn, var tingsplats för Västra härad fram till 1694.

De första soldaterna i Tingslätt är kända nästan bara till namnet, som man finner i mönsterrullorna, vilka började föras strax efter att Karl XI:s indelningsverk införts. Av den äldsta rullan, som är från 1686-88, framgår, att soldaten " för Säfsjö" – namnet Tingglätt finns aldrig med i rullorna – heter Börje Nielsson. I nästa rulla, från åren 1692-93, konstateras, att Börje Nielssons mundering tydligen inte var helt oklanderlig "Råcken illaskarfvadhr framom till" , står det.

Vid mönstringen 1697, då torpet fått sitt bestående nummer, 12, har Börje Nielsson ersatts av Pehr Jonsson. I nästa rulla, som är förd 19 år senare, är NO 12 "vacant", men året därpå har den unge Jonas Eriksson antagits "i Mai j 1717" .

Alla fem Ljungasoldaterna, d v s soldaterna på nrs IO, 11, 12, 13 och 14, tycks ha antagits antingen hösten 1716 eller våren 1717 och alla fem tycks få ny mundering vid mönstringen 1717 (se s. 2).

Som berättats tidigare deltog de fem Ljungasoldaterna i Karl XII:s fälttåg mot Norge 1718. Endast Bengt Johansson Frimodig på NO 11 Fröjdafällan återkom. De övriga omkom troligen av köld och svält och sjukdomar under det otroligt illa skötta återtåget söderut efter skottet i Fredrikshald 30 november 1718. Om Jonas Eriksson noteras "dödde 24 Dec. 1718" . De andra tre dog också 23-29 december.

Efterträdare till Jonas Eriksson blev Lars Svensson, som tjänstgjorde till år 1733, då det vid mönstringen noteras "Karlen svag och bräcklig får afskied" . Fr o m 1730 finns husförhörslängderna bevarade och det blir möjligt att få veta lite mera om soldaterna och deras familjeförhållanden.

Vid mönstringen 1728 lämnas uppgift om vilka gårdar, som ingår i den för soldattorpet ansvariga roten. Tingslätt underhålls av Sävsjö Norregård, Sävsjö Mellangård och Ljunga Södergård. Torpet ligger på Norregårds ägor och förs där- för dit i längderna.

Någon gång kring 1730-35 tycks soldaten Stephan och hans hustru Ingeborg ha bott i Tingslätt. De finns med i den äldsta husförhörslängden från 1730, men Stephan nämns aldrig i rullorna. I den nyssnämnda längden är Stephan och Ingeborg också skrivna på torpet Berg (se s. 13), dit de kanske kommit från Tingslätt. Allt är dock mycket osäkert. Vart Larg Svensson med hustru och späda dotter tog vägen, nämns inte. NO 12 stod "vacant" ett par år, men sedan har "Roten uppvist ny Karl d. 6 sept. 1735". Den nye soldaten var Sven Malmgren, som var i 30-årsåldern och gift. Varifrån Sven och hustrun Lena kom, är inte noterat, ej heller om de hade flera barn än de tre, som föddes i Tingslätt. Sven Malmgren fick inte gå många år i Tingslätt – han komenderades ut i hattarnas vansinniga krig mot Ryssland 1741 (se s. 3) och blev "död på Galeren in october 1741" . Förmodligen ingick han i besättningen på "Galeren Horn" tillsammans med soldaterna på nrs 11, 13 och 14 och för övrigt största delen av kompaniet.

Det verkar, som om hustrun Lena och de tre små barnen fick bo kvar i Tingslätt åtminstone en tid. I varje fall skrivs de där, när "aflidne soldaten Sven Malmgrens barn Maria" dör 1743 tre år gammal.

Sven Malmgren ersattes i februari 1742 med den ett par år yngre Joseph Malmberg. Också han kommenderades ut i kriget och dog 19 oktober 1742 - Frimodig på NO 11 dog 10 oktober samma år och Brask på NO 13 i november.

I mars 1743 ersatte roten med Zachris Malmberg, som med hustrun Kirstin och späd son kom från okänd ort. De enda uppgifterna om familjen finner man i dödboken - sonen blev två år gammal och dog i juni 1743. En månad senare dog den 29-åriga Kirstin. Invid den enkla noteringen står "nog plågad i werlden". Vilken tragedi dolde sig bakom de orden?

Två år senare avled även Zachris Malmberg. Han ersattes i maj 1747 med Sven Malmberg - här råder lite namnförbistring, ty i rullorna står under alla åren Malmberg, medan det i husförhörslängder och andra kyrkoböcker hela tiden står Malmgren. Rullornas namn får gälla.

Under det s.k. Pomerksa kriget, som pågick under åren 1757-62, var Sven Malmberg på NO 12 och Samuel Frimodig på NO 11 kommenderade i Pommern och mönstrades i Stralsund 1759 och i Wohlgast 1760. År 1761 var Sven Malmberg "På Postering i Görtzkow" .

Både Malmberg och Frimodig kom helbrädda ur kriget och hem till sina torp. Frimodig avled 1774, men Malmberg deltog i mötena ända fram till 1785, då han efter nära 40 års tjänst "Begär och får afsked, Bewistat om kriget, tillägges underhåll" . Sven och Cathrina lämnade Tingslätt, men eftersom husförhörslängderna för tiden 1775-90 saknas, är det okänt, var de bosatte sig. Sönerna hade förstås flyttat hemifrån långt tidigare.

Efterträdare blev den blott 16-åriga Sven Säf, som flyttade in på Tingslätt tillsammans med modern Stina Jonasdotter. Sven Säf gifte sig 1792 med Maria Helena ' Petersdotter och det blev snart barnskrik i stugan. Tre söner föddes - den äldste blev dock bara några månader - innan familjen 1801 flyttade till Flisby. Sven Säf hade befordrats till "Corporal" och fått transport till NO 136 Råskog. Modern Stina Jonasdotter följde inte med utan står som inhyses på Tingslätt till sin död 1812. Troligen bodde hon i någon backstuga intill torpet.

Som ny soldat på NO 12 antogs Jonas Gustafsson, som i flera år stått som torpare eller brukare i Hagen, där de äldsta sönerna fötts. En kort tid hade Jonas och hustrun Britta Catrina Petersdotter bott i Femtinge och där fått en son. I Tingslätt föds efter några år ännu en son. Som soldat får Jonas tillnamnet Säll.

Jonas Säll avled 1809. Änkan och de fyra sönerna tycks ha fått bo kvar i Tingslätt en tid - den femte sonen, Adam, hade dött av "hufwud- och bröst feber" tre dagar före sin 11-årsdag 1804. Det blev många sorger och bekymmer för Britta Catrina. Den yngste blev bara 8 år och dog 1812 i rödsot (dysenteri), som grasserade då och då. De båda äldsta sönerna lämnade snart hemmet och hon blev ensam med den näst yngste, som "har bråket ej arbetsför" - Åke hade alltså bråck i någon form. Vart Åke flyttade omkring 1820, kan inte utläsas. Britta Catrina står snart som utfattig och hamnar så småningom i fattigstugan, där hon dör 1844.

NO 12 tycks stå vakant något år, tills den unge Zackris Säf 1811 kommer från N. Sandsjö. Han flyttar redan 1814 till någon ort, vars namn inte kan uttydas. Zackris Säf finns inte med i någon mönsterrulla - sådana saknas för tiden 1808- -1817 eller är i varje fall inte filmade.

Enligt 1818 års rulla antogs efterträdaren Nils Säf i september 1815. Han gifte sig 1822 med Maria Cathrina Johansdotter, som varit piga i Ljunga Lillegård, och tre söner föddes så småningom i Tingslätt. Nils Säfs tjänstetid blir lång och han bevistar flera mönstringar. Vid mötena 1830 och 1834 är han "Sjuk på Sjukhuset" , vilket väl måste innebära, att han blivit sjuk på mötet. Efter 26 års tjänst får Nils Säf avsked i november 1841. Året därpå drabbades familjen av olyckan, då den 17-åriga sonen Sven Gustaf blev "vådeligen dödsskjuten d. 15 Maj 1842" .

Samma år flyttade Säf och hustrun till den nu helt okända backstugan Gröneslätt under Sävsjö Norregård. De båda sönerna lämnade snart hemmet. Livet i Gröneslätt tycks ha blivit ganska bekymmersamt. Redan 1846 noteras, att Maria Cathrina är "sjuklig, fattig, oförmögen till arbete" - hon är då 60 år gammal. Men på något sätt drog de sig fram och levde båda till 1868, då de dog av "ålderdomssvagheter" 77 resp. 82 år gamla.

I april 1842 antogs en ny soldat för NO 12, den 19-åriga Nils Hurtig från Vrigstad. Han "Begjärer få heta Svan" enligt mönsterrullan, vilket tydligen beviljas. Unge Svan gifter sig snart med den 19 år äldre pigan i Sävsjö Norregård, Catharina Svensdotter. Fast giftermål blir det inte till att börja med. I vigselboken noteras nämligen i december 1843 "Contrahenterne lagligen förlofvade. . Wigseln förrättad Ett år sednare, i anseende till brudgummens ålder". Den stora åldersskillnaden ingav tydligen betänkligheter.

Äktenskapet höll, tycks det, och tre barn föddes. Den äldste blev dock bara några månader gammal. En "fostergosse", ett "barnhusbarn" från Stockholm hade man också några år, innan Svan i januari 1849 transporterades till Sunnerby i Vrigstad.

Svan följdes omedelbart av den från NO 57 Skieryd i Nässjö socken transporterade Pehr Friman, som nu kom tillbaka till sin födelsesocken - han var son till dragonen Sven Djerf på Ekeberget och 25 år gammal. Pehr Friman gifte sig snart med den några år äldre Anna Lisa Jaensdotter från Sandsjö. Fyra döttrar och en son föddes sedan så småningom i Tingslätt.

Friman gör troget sina möten - 1856 är han dock "Sjuk på Sjukhuset". Vid mönstringen 1865 står Friman som "skarpskytt", vilket enligt Nord. Familjebok innebar, att han jämte sju andra kompanikamrater uttagits till en särskild och mera omsorgsfull skytteutbildning. Vid sommarmötet 1878 i Skillingaryd noteras, att Friman "Begär och får afsked med anmälan till underhåll genast. Tjent utmärkt väl. " .

Efter nära 35 års tjänst som soldat tog Friman alltså avsked. Under de åren hade en hel del hänt i det privata livet. Näst äldsta dottern hade dött 1858 bara 6 år gammal. De övriga tre döttrarna hade lämnat hemmet i 20-årsåldern. Hustrun Anna Lisa hade avlidit i lungsot på nyåret 1876 57 år gammal. Ett och ett halvt år senare hade Friman gift om sig med den 32 år yngre Anna Sofia Danielsdotter från Hultsjö - den nya hustrun var jämnårig med yngsta dottern. Två barn blev det i det nya äktenskapet. Efter avskedet står Friman som arrendator på Tingslätt, men snart noteras "af- viken till N. Amerika 1879"! : Tydligen reste han utan att begära attest, men sedan står, att han fått betyg för resa till Amerika i april 1880. Hustrun och de båda barnen följde tydligen efter 1881.

Som efterträdare till Friman står i rullorna Jonas Sjöstrand från Almesåkra, som tjänstgjorde 1878-81, och följdes av Johan Strid från Barkeryd. Båda var unga och ogifta och tycks aldrig ha varit skrivna på NO 12.

Enligt 1886-90 års husförhörlängd är NO 12 Tingslätt obebott. Så tycks vara fallet också i 1891-99 års längd, där det noteras "Sold. T. Nr 12 Tingslätt brukas till gården" . Alltsammans är överstruket och namnet Tingglätt försvinner ur längderna. Lite oklara är förhållandena dock. över den överstrukna rubriken står nämligen inskjutet "En afsöndring och ett Hus Håkanstorp". Skriven omedelbart under det överstrukna Tingslätt står arrendatorn Anders Månsson och pigan Johanna Kristina Andersdotter och hennes tre barn. De kom 1895 från Broddanäs och flyttade 1896 till Alehög. Men bodde de i Tingslätt eller i Håkanstorp? Det kan inte avgöras. I denna historik har de förts till Håkanstorp (s. 66) .

Den gamla torpstugan på Tingslätt flyttades 1895 eller 1896 en bit upp i backen åt Sävshöjället och blev Håkanstorp. Av soldattorpet, som legat på samma plats nere vid Kråkevågen i mer än tvåhundra år , är varje spår utplånat.

<u>ST. No 12 Tingslätt - Tingsslätt</u>			Sävshöj Norregård
Sold. Börje Nielsson			
Sold. Pehr Jonsson			
Sold. Jonas Eriksson	född 1696		
Sold. Lars Svensson	född 1699		
h. Elisabeth			
d. Annica	"	1732 i Ljunga	
Sold. Stephan			
h. Ingeborg			
Sold. Sven Malmgren	född 1708		
h. Lena			
s. Sven	"	1736 i Ljunga	
d. Helena	"	1738 " "	
d. Maria	"	1740 " "	död 1743
Sold. Joseph Malmberg	född 1710		
Sold. Zackris Malmberg	född 1707		
h. Kirstin	"	1714	
s. Johan	"	1741	död 1743

Sold. Sven Malmberg	född 1722		
h. Cathrina Nilsdotter	" 1725		
s. Johan	" 1749	i Ljunga	
s. Nils	" 1755	" "	
s. Jonas	" 1758	" "	
Sold. Sven Säf	född 1770		
h. Maria Helena Petersdtr	" 1774		
s. Jonas Magnus	" 1793	i Ljunga	död 1794
s. Jonas Magnus	" 1795	" "	
s. Per Johan	" 1797	" "	
Änk. Stina Jonasdtr	född 1744		
Sold. Jonas Gustafsson Säll	född 1766		
h. Britta Catrina Petersdtr	" 1765	i Ljunga	
s. Petter	" 1792	" "	1810 t. Björkö
s. Adam	" 1793	" "	död 1804
s. Andreas	" 1799	" "	1813 t. oläsl.
s. Åke Reinhold	" 1804	" "	död 1812
s. Gustaf	" 1804	" "	
Sold. Zackris Säf	född 1792		
Sold. Nils Säf	född 1791	i Nävelsjö	
h. Maria Cathrina Johansdtr	" 1786	" Ljunga	
s. Johan Magnus	" 1823	" "	1840 t. Nävelsjö
s. Sven Gustaf	" 1825	" "	död 1842
s. Andreas	" 1828	" "	1844 t. sävsjö säteri
Sold. Nils Petter Svan	född 1823	i Vrigstad	
h. Catharina Svensdtr	" 1804	" Hjälmeryd	
s. Carl Alfred	" 1844	" Ljunga	död 1844
d. Emma Christina	" 1845	" "	
s. Johan August	" 1848	" "	
fosterg. Eugenius Fr. Kuntzell	" 1837	" Stockholm	
Sold. Pehr August Svensson Friman	född 1824	i Ljunga	
h. Anna Lisa Jaensdtr	" 1819	" Sandsjö	
d. Augusta Charlotta	" 1850	" Ljunga	1868 t. Komstad gäst.g.g
d. Sara Helena	" 1852	" "	död 1858
d. Mathilda Lovisa	" 1854	" "	1875 t. Vallsjö
d. Johanna Elisabeth	" 1856	" "	1877 t. Jönköping
s. Carl August	" 1859	" "	1881 t. Jönköping
2 h. Anna Sofia Danielsdtr	" 1856	" Hultsjö	
d. Anna Elisabeth	" 1877	" Ljunga	
s. Carl August Emanuel	" 1879	" "	